

Næstved Fri Skole

(Skolekode 373.030)

Revisionsprotokollat af 26. marts 2019

vedrørende

Årsrapport for 2018

(side 338 - 364)

1. Indledning	338
1.1. Konklusion på Den udførte revision	339
1.1.1. Revisionskonklusion	339
1.1.2. Ikke korrigerede fejl	339
1.1.3. Udtalelse om ledelsesberetning.....	339
1.1.4. Anvendt regnskabspraksis	339
1.1.5. Efterfølgende begivenheder.....	340
2. Overordnede kommentarer og risikofaktorer	340
2.1. Opfølgning på bemærkninger og anbefalinger fra sidste års revisionsprotokol.....	340
2.2. Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet og/eller forvaltningen	340
2.2.1. Tilsynssager hos styrelsen m.v.....	341
3. Finansiell revision.....	341
3.1. Forretningsgange og interne kontroller, dispositioner, registreringer.....	341
og regnskabsafklæggelse	341
3.1.1. Den generelle it-sikkerhed på det administrative område.....	342
3.2. Statstilskud.....	343
3.3. Løn- og ansættelsesvilkår.....	344
3.4. Andre væsentlige områder.....	345
3.4.1. Fast ejendom	345
3.4.2. Egenbetaling (skolepenge, SFO-betaling og egendækning)	345
3.4.3. Fast ejendom og anlægsaktiver	347
3.4.4. Likvide beholdninger, herunder elektroniske betalinger	347
3.4.5. Opbevaring af bogføringsmateriale.....	348
3.4.6. Budgetsammenligning.....	348
4. Juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.....	350
4.1. Juridisk – kritisk revision	350
4.1.1. Juridisk-kritisk revision, generelt.....	350
4.1.2. Planlægning af juridisk-kritisk revision.....	350
4.1.3. Løn og ansættelsesmæssige dispositioner (juridisk-kritisk revision).....	351
4.1.4. Gennemførelse af salg (juridisk-kritisk revision).....	353
(Efterskoler og produktionsskoler).....	353
4.1.5. Uafhængighed.....	353

4.1.6. Konklusion på den juridisk-kritiske revision	353
4.2. Forvaltningsrevision	353
4.2.1. Forvaltningsrevision, generelt	353
4.2.2. Forvaltningsrevision, planlægning	354
4.2.3. Aktivitets- og resursestyring (forvaltningsrevision)	354
4.2.3.1. Budget for det kommende regnskabsår	359
4.2.3.2. Det finansielle beredskab	360
4.2.4. Mål- og resultatstyring, resultatløb (forvaltningsrevision)	360
4.2.5. Konklusion på forvaltningsrevision	360
5. Særlig assistance og rådgivning m.m.	360
6. Erklæringer	361
6.1. Ledelsens erklæring om årsrapporten	361
6.2. Revisors erklæringer	361
Oplysning om revisors påtegning på årsregnskabet	362
Revisortjekliste	363

1. INDLEDNING

Vi har afsluttet revisionen af årsregnskabet for 2018 for Næstved Fri Skole.

Årsregnskabet viser følgende resultat, pengestrøm fra driftsaktivitet, aktiver og egenkapital:

t.kr.	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat	228	468	399	246	450
Pengestrøm fra driftsaktiviteten	986	700	614	653	645
Aktiver	8.711	8.317	7.990	7.635	7.312
Egenkapital	3.877	3.650	3.181	2.783	2.537

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med de for skolen gældende regnskabsbestemmelser og i øvrigt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Revisionen er udført i overensstemmelse med standarder for offentlig revision (SOR 5 – 7) jf. Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 957 af 6. juli 2017, om revision og tilskudskontrol m.m. ved efterskoler og frie fagskoler, frie grundskoler etc.

Standarder for offentlig revision (SOR 5 – 7) omfatter derfor, ud over den finansielle revision, tillige en vurdering af, om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af regnskabet ("forvaltningsrevision") og om der er væsentlige regelbrud (juridisk-kritisk revision).

Under udførelsen af den finansielle revision har vi undersøgt, om årsregnskabet er uden væsentlige fejl eller mangler, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de af Undervisningsministeriets bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision og har blandt andet omfattet stikprøvevis gennemgang af systemer, beslutningsgrundlag og rapporter, analyser af omkostnings- og indtægtsposter, undersøgelser af nøgletal m.v., overholdelse af regler samt analyser af budgetafvigelse.

For yderligere belysning af revisionens formål, tilrettelæggelse, udførelse og rapportering henvises til vores protokollat af 20.03.17 samt den for skolen foreliggende revisionsbekendtgørelse nr. 957 af 06.07.17.

1.1. KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION

1.1.1. Revisionskonklusion

Såfremt bestyrelsen godkender årsrapporten for året 2018 i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden modifikationer eller fremhævelse af forhold.

Vi kan endvidere oplyse, at vi i forbindelse med den udførte juridisk-kritiske revision og den udførte forvaltningsrevision ikke har konstateret dispositioner eller forhold, der efter vores opfattelse ligger uden for rammerne af normale skyldige økonomiske hensyn. Det er vores vurdering, at skolen har tilrettelagt systemer, som medvirker til at sikre, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen.

Vores kommentarer til årsregnskabet og den udførte revision fremgår i øvrigt nedenfor.

1.1.2. Ikke korrigerede fejl

I henhold til internationale standarder skal vi redegøre for eventuelle fejl konstateret under vores revision, som ikke er korrigeret i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Det er efter vores opfattelse ikke usædvanligt, at der konstateres administrative og bogføringsmæssige fejl i forbindelse med regnskabsaflæggelsen, som ikke rettes, da de vurderes ikke at være af væsentlig betydning for regnskabsaflæggelsen og for det billede årsregnskabet skal give af skolen.

Vi har i forbindelse med revisionen ikke konstateret større fejl, som ikke er blevet korrigeret.

1.1.3. Udtalelse om ledelsesberetning

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet har vi i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav gennemlæst ledelsesberetningen og afgivet en udtalelse om, hvorvidt at det er vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet.

Gennemlæsningen har ikke givet anledning til bemærkninger.

1.1.4. Anvendt regnskabspraksis

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Regnskabet for 2018 er opstillet efter regnskabsparadigmet for 2018.

1.1.5. Efterfølgende begivenheder

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, der væsentligt vil kunne påvirke vurderingen af skolens finansielle stilling.

2. OVERORDNEDE KOMMENTARER OG RISIKOFAKTORER

2.1. Opfølgning på bemærkninger og anbefalinger fra sidste års revisionsprotokol

Der var ikke væsentlige bemærkninger eller anbefalinger i sidste års revisionsprotokol.

2.2. Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet og/eller forvaltningen

Revisionen har givet anledning til følgende væsentlige bemærkninger eller anbefalinger af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet eller forvaltningen:

Afsnit 4.1.3. Løn og ansættelsesmæssige dispositioner (juridisk-kritisk revision):

"Vi har konstateret følgende forhold angående udbetaling af særlige tillæg til skoleledelsen i 2018

- *Det samlede udbetalte beløb ligger indenfor bestyrelsens samlede ramme jf. "Bemyndigelse til at yde engangsvederlag i form af merarbejdsbetaling, resultatløn og vederlag for særlig indsats" fra 20. juni 2003*
- *Resultatløn*
  - *Se afsnit 4.2.4.*
- *Vederlag for særlig indsats*
  - *Den indgåede aftale af februar 2018 vedrører perioden 01.02.18 – 31.12.18 – dvs. aftalen er aftalt forud*
  - *Der foreligger ikke beskrivelse af tillæg for særlig indsats*
  - *Udbetaling er foretaget med 1/12 pr. måned"*

Udbetalingen af vederlag for særlig indsats er sket i henhold til Frie Skolers Ledere og skoleforeningernes hidtidige praksis, hvilket ikke er i overensstemmelse med STUK's nye fortolkning af bemyndigelsen. For aftaler indgået fra 01.01.19 vil bestyrelsen og skoleledelsen indgå aftaler, der er i overensstemmelse med STUK's nye fortolkning af bemyndigelsen."

Vi henviser til vores yderligere kommentarer til årsregnskabet i afsnit 3 samt i vurderingen af forvaltningen i afsnit 4.

2.2.1. Tilsynssager hos styrelsen m.v.

Vi har forespurgt skolen, om der i regnskabsåret har været eller er igangværende tilsynssager. Skolen har oplyst, at der ikke har været tilsynssager i regnskabsåret eller er igangværende tilsynssager hos styrelsen.

3. FINANSIEL REVISION

3.1. Forretningsgange og interne kontroller, dispositioner, registreringer og regnskabsaflæggelse

Skolens størrelse og organisation giver ikke mulighed for etablering af effektive interne kontroller og funktionsadskillelse. Der er dog etableret funktionsadskillelse i den udstrækning, at det er muligt.

Vi har under vores revision konstateret at der er enefuldmagt til 2 medarbejdere inkl. skolens ledelse.

Som konsekvens heraf forøger det risikoen for besvigelser. Vi anbefaler at der etableres forretningsgange med 2 i forening som godkender.

Vi har som konsekvens heraf baseret vores revision på en substansbaseret revisionsstrategi, herunder regnskabsanalyser.

Skolen har på grund af administrationens størrelse begrænsede kontroller, hvorfor skolen har indført følgende kompenserende kontroller:

- Skolens leder godkender/attesterer de månedlige lønkørsler
- Bilag attesteres af skolens leder eller den person, der disponerer

Vi anser skolens forretningsgange på området som betryggende, set i forhold til skolens størrelse og organisation samt de indførte delvist kompenserende kontroller, bortset fra enefuldmagter i banken.

Vi har gennemgået følgende områder

- Den generelle it-sikkerhed på det administrative område
- Statstilskud
- Løn
- Andre væsentlige områder:
  - Fast ejendom
  - Egenbetaling (skolepenge, SFO-betaling og egendækning)
  - Anlægsaktiver
  - Likvide beholdninger, herunder elektroniske betalinger
  - Opbevaring af bogføringsmateriale.

Vi har foretaget en overordnet vurdering af, om skolens forretningsgange er betryggende set i forhold til skolens størrelse og organisation samt de indførte delvist kompenserende kontroller, uden at det giver anledning til væsentlige bemærkninger.

Skolens bogføring er tilrettelagt således, at den kan danne grundlag for opstilling af såvel årsregnskab som andre økonomiske informationer, og det er vores opfattelse, at skolen har etableret tilstrækkelige kontrolforanstaltninger til sikring af en korrekt registrering af alle indtægter og omkostninger samt skolens aktiver.

Til de enkelte områder kan vi supplerende anføre:

3.1.1. Den generelle it-sikkerhed på det administrative område

I forbindelse med vores revision har vi foretaget en gennemgang af de generelle administrative it-kontroller på skolen, herunder anvendelse af passwords og back-up-procedure.

Skolen anvender Tabulex til finansbogføring, elevregnskab og proløn til lønafregning. Der foreligger systembeskrivelser fra leverandøren.

Skolen har en beskrivelse af back-up-proceduren. Det er vores opfattelse, at den følges.

Skolens kontoplan er meget detaljeret og fungerer som vejledning i anvendelse af konti. Derudover anvender skolen Tabulex, der er et standardøkonomiprogram med fyldestgørende beskrivelser.

Det er vores opfattelse, at skolens it-miljø er tilrettelagt på betryggende vis og kan danne grundlag for et retvisende regnskab.

Persondataforordning

Skolens ledelse har overfor os fremlagt overordnet beskrivelse over

- Oversigt over datastrømme
- Beskrivelse af skolens papirgange herunder registrering, behandling og opbevaring af data (beskrivelse af arkivering) samt samtykkeerklæringer
- Beskrivelse af skolens sikkerhedsforanstaltninger herunder procedurer ved sikkerhedsbrud / kompromittering af data
- Databehandleraftaler
- Bestyrelsens stillingtagen til overholdelse

Efter vores vurdering har skolen foretaget det fornødne i forhold til persondataforordningen.

3.2. Statstilskud

Regnskabsområde	Regnskabsposter	Forretningsgange og interne kontroller
Taxameterindtægter	Taxameterindtægter Mellemregning ministeriet	Elevindberetninger

Revisionen af elevregistreringer og tilskud er opdelt i følgende:

- Indmeldelse, fraværsregistrering og udmeldelse
- Gennemførte aktiviteter og elevindberetninger
- Modtagne tilskud, herunder aktiviteter (årselever).

Indmeldelse, fraværsregistrering og udmeldelse

Vi har foretaget en overordnet gennemgang af forretningsgangen for registrering af elever i Tabulex i forbindelse med 5/9 attestationen, herunder procedurerne for registrering af indmeldelse, fravær og udmeldelse.

Det er vores opfattelse, at registreringen af indmeldelse, fravær og udmeldelse for de kontrollede klasser generelt foretages i henhold til retningslinjerne fra ministeriet, og at registreringen fungerer betryggende.

Gennemførte aktiviteter og elevindberetninger

Vi har til brug for beregning af tilskud til skolen afgivet revisorerklæring pr. 5. september 2018.

Vi har ved stikprøver udført de kontroller, der er beskrevet i revisionsbekendtgørelsen og tilskudsbekendtgørelsen for de frie grundskoler. De i bekendtgørelsen nævnte revisionshandlinger omfatter kontrol af:

- at skolens dispositioner på tilskudsområdet sker i overensstemmelse med lov om friskoler og private grundskoler m.v. og tilskudsbekendtgørelsen for de frie grundskoler,
- at skolens oplysninger til brug for tilskudsberegning og –udbetaling er korrekte, herunder at skolens registrering af antallet af elever, SFO-elever og SPS-elever er rigtigt og i henhold til tilskudsbekendtgørelsen for de frie grundskoler.

Vi har stikprøvevist kontrolleret, at der på skolens SPS elever pr. 5/9 2018 foreligger PPR vurdering, og at skolen har udarbejdet en handlingsplan.

Vi har kontrolleret, at der minimum er 1 SPS elev i sammenlagt 50 undervisningsdage i finansåret 2018.

Gennemgangen er udført dels i forbindelse med den særskilte attestation af skolens oplysninger til beregning af driftstilskud, dels i forbindelse med revisionen af årsregnskabet..

Det er vores opfattelse, at elevindberetningsområdet fungerer betryggende.

Modtagne tilskud, herunder aktiviteter (årselever)

Vi har kontrolleret, at modtagne tilskud er i overensstemmelse med beregning på baggrund af indberettede elevtal pr. 5/9 2017 og pr. 5/9 2018.

Under vores revision af tilskudsudløsende faktorer er vi ikke stødt på forhold, som efter vores opfattelse strider mod gældende tilskudsbekendtgørelser og –betingelser samt foreliggende tilskudspraksis.

I forbindelse med revisionen af skolens årsregnskab er det vurderet, at skolens tilskudsgrundlag er uændret i forhold til de erklæringer, der er afgivet i årets løb.

Det er vores opfattelse, at skolens midler er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår og skolens formål.

3.3. Løn- og ansættelsesvilkår

Regnskabsområde	Regnskabsposter	Forretningsgange og interne kontroller
Lønomkostninger herunder timeregistrering	Personaleomkostninger Anden gæld (lønrelaterede poster)	Lønstamdata Lønudbetaling Arbejdstidsaftalen

Revisionen af løn er opdelt i følgende:

- Lønstamdata (personalesager) - se afsnit 4.1.3. under juridisk-kritisk revision
- Lønudbetalinger - se afsnit 4.1.3. under juridisk-kritisk revision
- Arbejdstid - se afsnit 4.1.3. under juridisk-kritisk revision

Vi har gennemgået forretningsgangene og de dertil knyttede interne kontroller i lønningsbogholderiet. Vi har ikke yderligere kommentarer.

Vi har afstemt eIndkomst til skolens bogholderi. Vi har ikke yderligere bemærkninger.

Vi har attesteret vikarrefusioner fra Vikarkassen for 2018.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.4. Andre væsentlige områder

3.4.1. Fast ejendom

Vi har fulgt op på, at skolen ikke har erhvervet bygninger med henblik på udlejning.

3.4.2. Egenbetaling (skolepenge, SFO-betaling og egendækning)

Regnskabsområde	Regnskabsposter	Forretningsgange og interne kontroller
Forældrebetaling	Forældrebetaling Tilgodehavende forældrebetaling	Oprettelse af elever Rykning af elever

Skolepenge og SFO-betaling

Vi har gennemgået forretningsgangen og den interne kontrol vedrørende elevregistrering samt indbetaling af skolepenge og SFO-betalinger, herunder søskendemoderationer og tildelte fripladser. Vi har herudover stikprøvevist kontrolleret satserne for skolepenge og SFO-betalinger.

I forbindelse med aflæggelse af årsrapporten har skolen regnskabsanalytisk redegjort for indtægterne til skolepenge og SFO-betalinger inklusiv søskendemoderationer og tildelte fripladser.

En person forestår elevregistrering samt registrering af indbetalinger af skolepenge og SFO-betalinger. Det er dog vores opfattelse, at de kontroller, der sker i forbindelse med elevattestation pr. 5/9 samt de talmæssige afstemninger af indbetaling af skolepenge og SFO-betalinger bevirker, at vi ikke anser denne svaghed i forretningsgangen som væsentlig.

Gennemgangen har ikke derudover givet anledning til bemærkninger.

Egendækning

Vi har gennemgået, at skolen har opgjort egendækning korrekt, jf. særlig specifikation i årsregnskabet, og at skolen opfylder kravet til minimums egendækningen.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

SFO

Vi har gennemgået den samlede opgørelse af SFO:

Resultatet dækker ikke SFO'ens andel af udgifter til ejendom og administration.

SFO-regnskab	2018		2017	
Indtægter vedr. SFO:				
Statstilskud	209.798		281.207	
Forældrebetaling SFO, netto	304.600		314.550	
	<u>514.398</u>	514.398	<u>595.757</u>	595.757
Lønudgift				
Løn	-675.814		-647.881	
Pensionsbidrag	-93.310		-89.600	
Regulering af feriepengeforpligtelse	-4.252		-4.658	
ATP	-6.816		-6.722	
Tilskud fra Vikarpuljen	3.534		0	
	<u>-776.657</u>	-776.657	<u>-748.860</u>	-748.860
Andre udgifter SFO				
Materialer	0		-4.170	
Mad og drikkevarer	-4.850		-405	
Inventar og udstyr, småanskaffelser	-144		0	
Øvrige omkostninger	-62		0	
	<u>-5.056</u>	-5.056	<u>-4.574</u>	-4.574
		<u>-267.316</u>		<u>-157.678</u>
Gennemsnitligt antal børn		27		29
Indtægter pr. barn		18.842		20.333
Udgifter pr. barn		28.634		25.714
Resultat pr. barn		-9.792		-5.381

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavender

Skolens tilgodehavende skolepenge udgør kr. 78.265 pr. 31/12 2018 mod kr. 58.488 pr. 31/12 2017.

Der er afsat kr. 30.000 til tab på debitorer, da det af skolens administrative medarbejder vurderes, at der er risiko for tab.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.4.3. Fast ejendom og anlægsaktiver

Regnskabsområde	Regnskabsposter	Forretningsgange og interne kontroller
Anlægsaktiver	Materielle anlægsaktiver Afskrivninger	Anlægsaktiver Varekøb

Vi har stikprøvevist gennemgået skolens anlægskartotek, herunder foretaget en stikprøvevis kontrol af tilstedeværelsen. Anlægskartoteket er afstemt til skolens bogføring og regnskab. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Derudover har vi i forbindelse med revisionen af årsregnskabet foretaget en stikprøvevis gennemgang af, at skolen har foretaget en opdeling af leaset udstyr i finansielt og operationelt udstyr, herunder at det behandles korrekt i årsregnskabet, jf. anvendt regnskabspraksis. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgangen på anlægsaktiver kr. 2.756.745 kan specificeres således:

Ejendom

Pavilloner	2.428.303	
Installationer m.m.	294.442	
Olietank	34.000	2.756.745
		2.756.745

3.4.4. Likvide beholdninger, herunder elektroniske betalinger

Regnskabsområde	Regnskabsposter	Forretningsgange og interne kontroller
Likvide beholdninger	Likvide beholdninger	Afstemninger Betalingsystemer Uanmeldt beholdningseftersyn

Vi har ikke foretaget uanmeldt beholdningseftersyn da vi assistere med bogføringen.

Vi har stikprøvevist gennemgået, at likvide konti løbende afstemmes til eksterne kontoudtog samt at interne godkendelses- og attestationsprocedurer ved ind- og udbetalinger bliver overholdt. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vi har påset, at likvide midler anbringes i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om friskoler og private grundskoler m.v., samt at eventuel overskudslikviditet anbringes fordelagtigt. Vi har fået oplyst, at skolen har fokus på, om der er mulighed for løbende at overføre beløb til aftalekonti for at oppebære højst mulig forrentning. I 2018 har der ikke været anvendt aftalekonti, da skolen har haft større investeringer.

Vi har i forbindelse med vores revision gennemgået skolens elektroniske betalingssystemer. Vores revision har været tilrettelagt med henblik på at vurdere følgende områder:

- Den indbyggede funktionsadskillelse, herunder at der skal to personer til at godkende betalinger.
- Systemernes adgangsbegrænsning.

Vi har oplyst skolen om, at bankindeståender på mere end t.kr. 750 ikke dækkes ved bankens eventuelle konkurs. Skolen bør derfor, hvis der er bankindeståender på mere end t.kr. 750, placere den overskydende likviditet i flere forskellige banker under hensyntagen til forrentning m.v.

Vi har gennemgået skolens fuldmagtsforhold, og vi har ingen væsentlige bemærkninger hertil.

3.4.5. Opbevaring af bogføringsmateriale

Vi har fået oplyst og stikprøvevist påset, at skolen ikke har ændret de etablerede forretningsgange, der sikrer, at bogføringsmateriale opbevares og arkiveres i overensstemmelse med reglerne i bogføringsloven.

3.4.6. Budgetsammenligning

Skolens årsrapport for 2018 udviser et overskud på t.kr. 228. Det realiserede resultat er således t.kr. 327 dårligere end det budgetterede resultat på t.kr. 555.

Budgetsammenligning	Regnskab 2018	Budget 2018	Afvigelse	Regnskab 2017	Ændring
Elevtal 5/9	120	117	3,0	112	8,0
Årselevtal, grundskole	118,3	117,0	1,3	112,6	5,7
Årselever i SFO	27,3	30,0	(2,7)	36,2	(8,9)
INDTÆGTER					
Statstilskud	7.618.233	7.573.000	45.233	6.836.414	781.819
Skolepenge	2.078.318	2.021.000	57.318	1.930.975	147.343
Andre indtægter	9.991	22.000	-12.009	30.952	-20.961
Indtægter i alt	9.706.542	9.616.000	90.542	8.798.341	908.201
OMKOSTNINGER					
Undervisning					
Lønoms-kostninger, undervisning	-5.558.314	-5.389.000	-169.314	-5.299.609	-258.705
Lønoms-kostninger, SFO	-776.658	-815.000	38.342	-748.861	-27.797
Andre oms-kostninger, undervisning	-562.688	-672.000	109.312	-431.809	-130.879
Andre oms-kostninger, SFO	-5.056	-15.000	9.944	-4.575	-481
	-6.902.716	-6.891.000	-11.716	-6.484.854	-417.862
Ejendomsdrift					
Lønoms-kostninger	-56.738	-45.000	-11.738	-33.984	-22.754
ejendomsdrift	-1.423.329	-1.245.000	-178.329	-956.939	-466.390
	-1.480.067	-1.290.000	-190.067	-990.923	-489.144
Administration m.v.					
Lønoms-kostninger	-288.041	-266.000	-22.041	-116.648	-171.393
administration	-713.075	-485.000	-228.075	-639.644	-73.431
	-1.001.116	-751.000	-250.116	-756.292	-244.824
Oms-kostninger vedr. drift i alt	-9.383.899	-8.932.000	-451.899	-8.232.069	-1.151.830
Driftsresultat før finansielle poster	322.643	684.000	-361.357	566.272	-243.629
Finansielle poster					
Renteindtægter m.v.	0	0	0	0	0
Renteoms-kostninger m.v.	-95.035	-129.000	33.965	-97.818	2.783
	-95.035	-129.000	33.965	-97.818	2.783
Årets resultat	227.608	555.000	-327.392	468.454	-240.846

Bemærkninger til budgetsammenligning

De væsentligste årsager til afvigelserne er

- Positive
  - Højere elevtal 5/9 på 120 elever mod budgetteret 117 elever svarende til 2,1 årselever
    - § Højere statstilskud
    - § Højere forældrebetaling
  - Besparelser/mindre forbrug
    - § Undervisningsoms-kostninger
  - Mindre renteudgift grundet indfrielse af lån
- Negative
  - Merudgift til løn
    - § Merudgift til løn, undervisning
    - § Merudgift til løn, pedel
    - § Merudgift til løn, sekretær

- o Større udgifter forbrug
  - § Ejendomsudgifter
    - Større afskrivninger i forbindelse med større investeringer de seneste år
  - § Administration
    - Merudgift til regnskabsassistance

Derudover viser de små afvigelser god styring af økonomien.

4. JURIDISK-KRITISK REVISION OG FORVALTNINGSREVISION

Vi har ud over den finansielle revision foretaget juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision. Juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision er foretaget integreret og sideløbende med den finansielle revision af årsregnskabet og er foretaget efter Standarderne for Offentlig Revision.

Undervisningsministeriet har defineret emner og områder, der er uden for rotation.

Emner og områder, der foretages i rotation over en 5-årig periode, er valgt ud fra følgende væsentlighedsbetragtninger

- Økonomisk væsentlighed
- Retlig væsentlighed (juridisk-kritisk revision)
- Samfundsmæssig/politisk væsentlighed (forvaltningsrevision)

4.1. Juridisk – kritisk revision

4.1.1. Juridisk-kritisk revision, generelt

Vi har i forbindelse med den finansielle revision ikke konstateret indikationer på væsentlige regelbrud.

4.1.2. Planlægning af juridisk-kritisk revision

Undervisningsministeriet har udvalgt følgende områder som er uden for rotation:

- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- Gennemførelse af salg
- Uafhængighed

Derudover har vi valgt at udskyde emnet "gennemførelse af indkøb", da der ikke har været nogle større investeringer i årets løb.

4.1.3. Løn og ansættelsesmæssige dispositioner (juridisk-kritisk revision)

Revisionen af løn er opdelt i følgende:

- Lønstamdata (personalesager)
- Lønudbetalinger
- Arbejdstid

Vi har gennemgået forretningsgangene og de dertil knyttede interne kontroller i lønningsbogholderiet og har følgende kommentarer:

- Det er ikke muligt at opnå fuld systemmæssig funktionsadskillelse ved lønudbetalinger. Som kompenserende kontrol attesterer skolens leder lønudbetalingerne.

Lønstamdata (personalesager)

Revisionen har blandt andet omfattet:

- Opfølgning på forretningsgange i forhold til lønstamdata
- Gennemgang af et udsnit af personalegrupper, herunder stikprøvevis gennemgang af dokumentation for uddannelse og tidligere beskæftigelse, anciennitetsdato m.v.
- Gennemgang af variable ydelser og engangsvederlag, herunder merarbejde/særlig indsats og resultatløn
- Gennemgang af intervallønsaftaler og aftalte tillæg til ledelse
- Gennemgang af om undervisningstillæg er i overensstemmelse med planlagt arbejdstid.

Vi har foretaget en stikprøvevis kontrol af, om stamdata registreres og dokumenteres korrekt i skolens lønsystem i forhold til de oplysninger, der foreligger om den enkelte ansatte.

Vi har stikprøvevist gennemgået variable ydelser, herunder overarbejde samt engangsvederlag for merarbejde og særlig indsats. Vi har stikprøvevist gennemgået om undervisningstillæg er i overensstemmelse med planlagt arbejdstid.

Gennemgangen af overarbejde har ikke givet anledning til bemærkninger, og vi har konstateret, at der foreligger ledergodkendelse af overarbejde, og at det udbetales i overensstemmelse med reglerne.

Vi har stikprøvevist gennemgået intervallønsaftaler og aftalte tillæg til skolens ledelse. Bestyrelsen har godkendt omfanget og niveauet for udbetaling af særlig indsats til skolens leder i overensstemmelse med reglerne. Aftalerne er underskrevet af bestyrelsen og godkendt af Frie Skolers Ledere.

Vi har konstateret følgende forhold angående udbetaling af særlige tillæg til skoleledelsen i 2018

- Det samlede udbetalte beløb ligger indenfor bestyrelsens samlede ramme jf. "Bemyndigelse til at yde engangsvederlag i form af merarbejdsbetaling, resultatløn og vederlag for særlig indsats" fra 20. juni 2003
- Resultatløn
  - Se afsnit 4.2.4.
- Vederlag for særlig indsats
  - Den indgåede aftale af februar 2018 vedrører perioden 01.02.18 – 31.12.18 – dvs. aftalen er aftalt forud
  - Der foreligger ikke beskrivelse af tillæg for særlig indsats
  - Udbetaling er foretaget med 1/12 pr. måned

Udbetalingen af vederlag for særlig indsats er sket i henhold til Frie Skolers Ledere og skoleforeningernes hidtidige praksis, hvilket ikke er i overensstemmelse med STUK's nye fortolkning af bemyndigelsen. For aftaler indgået fra 01.01.19 vil bestyrelsen og skoleledelsen indgå aftaler, der er i overensstemmelse med STUK's nye fortolkning af bemyndigelsen.

Herudover har vi gennemgået om uansøgte afskedigelser er sket i overensstemmelse med gældende regler og aftaler. Der har i 2018, jf. skolen, været uansøgte afskedigelser. Efter vores vurdering er de uansøgte afskedigelser foretaget i henhold til de fagretlige regler.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Lønudbetalinger

Revisionen har blandt andet omfattet:

- Indplacering er i overensstemmelse med udfærdiget ansættelsesbrev
- Der er dokumentation i personalemappen eller indgåede lokalaftaler for udbetaling af personlige tillæg
- Der foretages korrekt pensionsberegning
- Nettolønnen er beregnet korrekt

Vi har assisteret med stikprøvevis lønafstemning for samtlige ansatte.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Arbejdstid

Revisionen har omfattet principperne for administration af arbejdstid, herunder at

- den samlede arbejdstid er opgjort efter Moderniseringsstyrelsens vejledning,
- helligdage og ferie er indregnet korrekt, og
- undervisningstid er i overensstemmelse med skoleskemaer og andre opgørelser.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Skattefri rejse – og kørselsgodtgørelser

Vi har stikprøvevis kontrolleret, hvorvidt der sker korrekt udbetaling af skattefrie rejse- og befordringsgodtgørelser, herunder at udbetalingsbilaget opfylder de krav, som stilles af SKAT som betingelse for at betragte udbetalingen som skattefri.

Vi har ligeledes kontrolleret, at der for personer, der modtager høj kørselssats, foreligger en godkendt kørselsbemyndigelse.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

4.1.4. Gennemførelse af salg (juridisk-kritisk revision)

(Efterskoler og produktionsskoler)

Området er ikke relevant for skolen.

4.1.5. Uafhængighed

Vi er ikke i forbindelse med vores revision blevet bekendt med forhold eller økonomiske transaktioner, som efter vores vurdering giver anledning til at betvivle skolens uafhængighed.

4.1.6. Konklusion på den juridisk-kritiske revision

Vi har ved vores revision ikke konstateret forhold, der giver os anledning til at formode,

- at skolen i sit virke ikke er uafhængig, og
- at skolens midler ikke anvendes i overensstemmelse med de givne vilkår og skolens formål

Vi har i vores revision ikke konstateret væsentlige regelbrud udover den i punkt 4.1.3. nævnte udbetaling til skoleleder af særlig indsats.

4.2. Forvaltningsrevision

4.2.1. Forvaltningsrevision, generelt

Vi har i forbindelse med den finansielle revision ikke konstateret indikationer på væsentlige forvaltningsmangler.

4.2.2. Forvaltningsrevision, planlægning

Undervisningsministeriet har udvalgt følgende områder som er uden for rotation:

- Aktivitet – og resursestyring
- Mål og resultatstyring, resultatløn

Vi har valgt at udskyde revisionen af styring af offentligt indkøb og budgettering af flerårige investeringsprojekter.

4.2.3. Aktivitets- og resursestyring (forvaltningsrevision)

Vurderingen af aktivitets- og resursestyringen som led i forvaltningsrevisionen kan sammenfattes til at være en undersøgelse af, om skolens aktivitets- og resursestyring er rettet mod at sikre en sparsommelig, produktiv og effektiv anvendelse af ressourcerne, og om det er muligt at følge op på dette.

Vurderingen af aktivitets- og resursestyringen omfatter bl.a. undersøgelser af, om skolen løbende følger op på drifts- og likviditetsbudgetter med henblik på at kunne prioritere mellem aktiviteterne og sikre tilpasningsmuligheder ved ændringer i behovet, og om ledelsen løbende måler produktivitetens udviklingen eller gennemfører analyser af, om ressourcerne står mål med produktionens omfang.

Skolen arbejder med en budgetmodel, der går fire år ud i fremtiden. Budgettet er opbygget med en detaljeringsgrad, som skaber et godt grundlag for en efterfølgende budgetopfølgning. Budgettet er indarbejdet i skolens regnskabssystem, således at der løbende kan foretages sammenligning mellem budgetterede og realiserede bevægelser.

Ledelsen foretager løbende opfølgning på, om de vedtagne budgetter opfyldes, og der bliver løbende foretaget en tæt økonomiopfølgning, herunder har bestyrelsen som et fast punkt på bestyrelsesmøderne gennemgang af den økonomiske udvikling og situation.

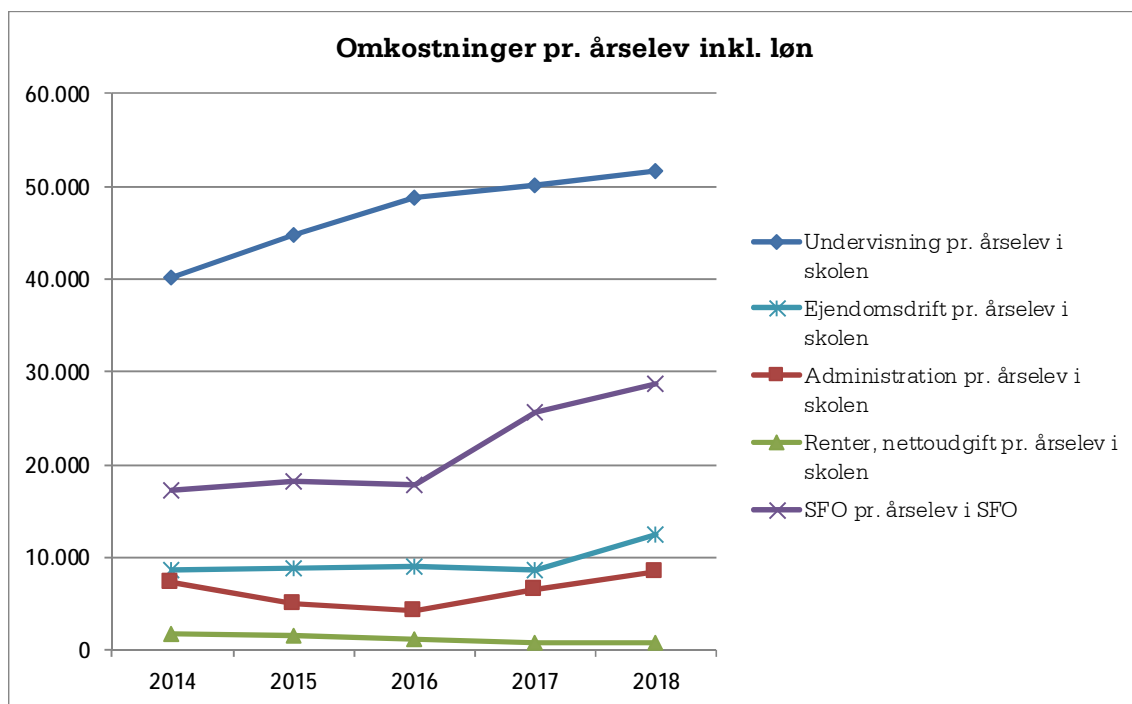
Produktivitet vedrører forholdet mellem anvendelsen af ressourcer og produktionens omfang. Vurderingen af produktiviteten kræver et grundlag for sammenligning i form af en tidsserieanalyse eller i form af en sammenligning med produktiviteten ved produktion af tilsvarende ydelser enten inden for eller uden for skolen.

Produktivitet er vurderet på følgende områder:

- Nøgletal
- Analyser over tid
- Benchmark med andre sammenlignelige skoler.

I årsrapportens ledelsesberetning er der en række nøgletal, som viser udviklingen i skolens produktivitet. Nøgletal baseres på registreringer i skolens regnskabs- eller elevadministrative

systemer. Ved benchmark med andre skoler baseres oplysninger på skolernes årsrapporter, som er indberettet til Undervisningsministeriets regnskabsportal. Skoler, der sammenlignes med, udvælges ud fra kriterierne: skoletype og antal årselever.

Sammenligning af skolens nøgletal over en årrække viser, at skolen stort set har formået at tilpasse omkostningerne til elevtal. De regnskabsmæssige nøgletal viser en fornuftig udvikling, men der skal løbende være fokus på tilpasning af omkostninger til især faldende elevtal og dermed indtægterne. Undervisnings-, SFO og administrationsomkostninger pr. årselev er stigende, mens renteudgifter pr. årselev er stabile.

Vi har set på udviklingen i skolens tal pr. elev 2014 - 2018:

Udvikling i skolens tal

	2018	2017	2016	2015	2014	Udvikl. 2014 - 2018 pr. elev	Udvikl. 2017 - 2018 pr. elev
Omkostninger pr. årselev 2014 - 2018							
Undervisning							
Årselever	118,3	114,1	112,6	110,7	104,9	13,4	4,2
Statstilskud pr. årselev	62.624	57.451	51.808	48.566	47.568	15.056	5.173
Forældrebetaling pr. årselev	14.993	14.167	13.052	13.287	13.536	1.457	826
Andre indtægter pr. årselev	84	271	203	19	30	54	-187
Omkostninger pr. årselev fordelt på formål							
Undervisning	51.741	50.232	48.770	44.826	40.239	11.502	1.509
Ejendomsdrift	12.511	8.685	9.033	8.778	8.601	3.910	3.826
Kostafdeling	0	0	0	0	0	0	0
Administration	8.463	6.628	4.269	5.058	7.245	1.218	1.835
	<u>72.715</u>	<u>65.545</u>	<u>62.072</u>	<u>58.662</u>	<u>56.085</u>	<u>16.630</u>	<u>7.170</u>
Omkostninger pr. årselev fordelt på art							
Lønoms-kostninger	49.899	47.767	44.649	42.890	40.930	8.969	2.132
Afskrivninger	4.276	2.250	2.174	2.239	2.137	2.139	2.026
Øvrige omkostninger	18.540	15.527	15.250	13.532	13.017	5.523	3.013
	<u>72.715</u>	<u>65.544</u>	<u>62.073</u>	<u>58.661</u>	<u>56.084</u>	<u>16.631</u>	<u>7.171</u>
Renter, nettoudgift	-803	-857	-1.162	-1.623	-1.781	978	54
Resultat for skole i alt pr. elev	4.183	5.487	1.829	1.587	3.268	915	-1.304
SFO - inklusiv heltidssfo							
Årselever	27,3	29,3	36,2	38,5	38,3	-11,0	-2,0
Statstilskud pr. årselev	7.685	9.597	11.133	11.132	11.032	-3.347	-1.912
Forældrebetaling pr. årselev	11.158	10.735	12.070	8.869	893	10.265	423
Andre indtægter pr. årselev	0	0	0	0	0	0	0
Omkostninger pr. årselev fordelt på formål							
SFO	<u>28.634</u>	<u>25.715</u>	<u>17.870</u>	<u>18.186</u>	<u>17.158</u>	<u>11.476</u>	<u>2.919</u>
	<u>28.634</u>	<u>25.715</u>	<u>17.870</u>	<u>18.186</u>	<u>17.158</u>	<u>11.476</u>	<u>2.919</u>
Omkostninger pr. årselev fordelt på art							
Lønoms-kostninger	28.449	25.558	17.456	17.977	16.710	11.739	2.891
Afskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Øvrige omkostninger	185	156	414	209	448	-263	29
	<u>28.634</u>	<u>25.714</u>	<u>17.870</u>	<u>18.186</u>	<u>17.158</u>	<u>11.476</u>	<u>2.920</u>
Resultat for SFO i alt pr. elev	-9.791	-5.382	5.333	1.815	-5.233	-4.558	-4.409
Andre nøgletal							
Overskudsgrad	2,3	5,3	4,9	3,2	6,3		
Overskudsgrad inkl. særlige poster	2,3	5,3	4,9	3,2	6,3		
Likviditetsgrad	61,6	167,0	136,1	110,5	86,2		
Soliditetsgrad	44,5	43,9	39,8	36,5	34,7		
Finansieringsgrad	36,0	53,8	53,5	53,1	52,1		
Årselever pr. lærerårsværk	10,5	10,6	10,5	12,4	11,9		
Årselever pr. årsværk i skolefritids	13,0	14,7	20,1	22,6	22,5		

ovenstående sammenligning skal det bemærkes, at der er tale om løbende priser, men det er vurderet rimeligt at sammenligne, idet løn- og prisudviklingen har været meget begrænset i perioden.

Som det fremgår, er skolens samlede omkostninger i løbende priser pr. årselev faldet fra 2017 til 2018 og steget fra 2014 - 2018. Stigningen fra 2014 – 2018 dækker primært over stigende lønomkostninger til især undervisning. Statstilskuddet er i samme periode .steget mere end omkostningerne.

Der er en positiv udvikling i nøgletallet årselever pr. årsværk, som stiger med ca. 4,2 fra 2017 til 2018.

Det er vores vurdering, at dette samlet set indikerer en stabil udvikling i produktiviteten. Det er vores vurdering, at ledelsen har en produktiv tilgang til styringen af skolen, ligesom der arbejdes konstruktivt med en fremadrettet optimering af indtægter og omkostninger.

Det er på baggrund heraf vores vurdering, at skolen i regnskabsåret har haft en tilfredsstillende aktivitets- og ressourcestyring, der understøtter en sparsommelig, produktiv og effektiv anvendelse af ressourcerne.

Skolens leder oplyser til os, at der ligeledes foretages sammenligninger af specifikke nøgletal med tilgængeligt materiale for andre sammenlignelige skoler, som viser en sparsommelig og produktiv adfærd på skolen. Vi har sammenholdt skolens indtægter og udgifter for 2018 og 2017 med udarbejdet statistik for skoler af samme størrelse.

Sammenligning med andre skoler

	Næstved Fri Skole 2018	Næstved Fri Skole 2017	Gennemsnit 2017
Indtægter og omkostninger pr. årselev			
Undervisning			
Årselever	118,3	114,1	186
Statstilskud pr. årselev	62.624	57.451	48.646
Forældrebetaling pr. årselev	14.993	14.167	18.269
Andre indtægter pr. årselev	84	271	2.250
Omkostninger pr. årselev fordelt på formål			
Undervisning	51.741	50.232	45.683
Ejendomsdrift	12.511	8.685	8.774
Kostafdeling			847
Administration	8.463	6.628	6.346
	<u>72.715</u>	<u>65.545</u>	<u>61.650</u>
Omkostninger pr. årselev fordelt på art			
Lønoms-kostninger	49.899	47.767	44.343
Afskrivninger	4.276	2.250	2.212
Øvrige omkostninger	18.540	15.527	15.096
	<u>72.715</u>	<u>65.544</u>	<u>61.651</u>
Renter, nettoudgift	-803	-857	-841
Skole i alt pr. elev	4.183	5.487	6.674
SFO - inklusiv heltidssfo			
Årselever	27	29	77
Statstilskud pr. årselev	7.685	9.597	8.894
Forældrebetaling pr. årselev	11.158	10.735	8.957
Andre indtægter pr. årselev			63
Omkostninger pr. årselev fordelt på formål			
SFO	28.634	25.715	14.654
Omkostninger pr. årselev fordelt på art			
Lønoms-kostninger	28.449	25.558	13.498
Afskrivninger			
Øvrige omkostninger	185	156	1.156
	<u>28.634</u>	<u>25.714</u>	<u>14.654</u>
SFO i alt pr. elev	-9.791	-5.382	3.260
Andre nøgletal			
Antal elever pr. årsværk, skole	11	11	13
Antal elever pr. årsværk, SFO	13	15	26
Overskudsgrad	2	5	6
Overskudsgrad eksklusiv særlige poste:	2	5	6
Likviditetsgrad	62	167	135
Soliditetsgrad	45	44	46
Finansieringsgrad	36	54	42

Gennemsnittet er beregnet på baggrund af indberettede tal til ministeriets regnskabsportal for følgende skoler:

Lyngby Friskole, Højbo Friskole, Bregninge-Bjergsted Friskole, Forlev Friskole, Landsgrav Friskole, Brovandeskolen

Vi har følgende kommentarer til sammenligningstallene for 2017:

- Skolen har større indtægter pr. årselev i 2017 end gennemsnittet af de valgte skoler
- Skolens lønudgifter pr. årselev i 2017 er højere end gennemsnittet af de valgte skoler
- Skolens renteudgifter pr. årselev i 2017 er lavere end gennemsnittet af de valgte skoler
- Skolens likviditetsgrad var i 2017 væsentlig lavere end gennemsnittet af de valgte skoler.

Herudover har vi foretaget følgende analyser:

- Udvikling i elevtal – der viser stigning

Udvikling i elevtal 5/9

	2018	2017	2016	2015	2014
Børnehaveklasse	8	6	6	5	7
1. - 2. klasse	20	18	14	16	18
3. - 4. klasse	14	16	28	29	25
5. - 7. klasse	49	48	39	39	34
1. - 7. klasse	83	82	81	84	77
8. - 9. klasse	29	29	25	24	25
10. klasse	-	-	-	-	-
8. - 10. klasse	29	29	25	24	25
	120	117	112	113	109

Skolens elevtal er steget fra 2014 – 2018 med 10,1%.

Vi har ikke konstateret forhold, der giver anledning til bemærkninger omkring skolens produktivitet.

4.2.3.1. Budget for det kommende regnskabsår

Vi har fået forelagt skolens udarbejdede budget for 2019. Vi har ikke gennemgået budgettet yderligere.

Resultatbudgettet udviser et overskud på t.kr. 363 på baggrund af en aktivitet på 120 elever pr. 5. september 2019, 38 SFO-børn med tilskud. Budgettet viser en fortsat god sammenhæng mellem indtægter og udgifter.

Likviditetsbudgettet viser positiv likviditet henover året

Det er vores opfattelse, at skolen har tilrettelagt en god økonomistyring.

4.2.3.2. Det finansielle beredskab

Skolen har i henhold til pengestrømsopgørelsen for 2018 reduceret det likvide beredskab med t.kr. 1.868, således at skolens samlede likviditet pr. 31/12 2018 udgør t.kr. 1.249. Reduktionen af likviditeten skyldes hovedsageligt egenfinansieret byggeri.

Skolen har ikke en kassekredit med en trækningmulighed. Skolen har derfor en samlet likviditet til rådighed på t.kr. 1.249 pr. 31/12 2018. Likviditetsbeholdningen hen over året forventes af ledelsen at kunne imødegå driftens likviditetsbehov som budgetteret for 2018.

Det er vores opfattelse, at udviklingen i skolens likviditet er rimelig og muliggør finansiering af vedligeholdelsesomkostninger via egen indtjening fra driftsaktiviteterne over en årrække. Større gennemgribende renoveringer/forbedringer af ejendommen vil dog naturligt skulle finansieres ved yderligere lånoptagelse.

Skolens likviditetsgrad, beregnet som forholdet mellem omsætningsaktiverne og den kortfristede gæld samt forud modtagne indtægter, kan for 2018 opgøres til 61,60%. I 2017 var samme likviditetsgrad 167,00 %. Skolens likviditetsgrad er principielt tilfredsstillende, men udviklingen er negativ. skyldes større investering af materielle anlægsaktiver i 2018.

Skolens soliditetsgrad er 44,50% i 2018 mod 43,90% i 2017, hvilket er tilfredsstillende.

4.2.4. Mål- og resultatstyring, resultatløn (forvaltningsrevision)

Vurderingen af mål- og resultatstyring omfatter blandt andet undersøgelser af, om skolen har målrettet sine incitamentsprogrammer til at opnå de ønskede resultater i forhold til skolens formål.

Resultatløn

Der er ikke udbetalt resultatløn i 2018

4.2.5. Konklusion på forvaltningsrevision

Vi har ved vores revision af skolens forvaltning ikke konstateret nogen forvaltningsmæssige uregelmæssigheder.

5. SÆRLIG ASSISTANCE OG RÅDGIVNING M.M.

Siden afgivelse af revisionsprotokollatet af 06.03.18 har vi ydet følgende andre ydelser end revision og afgivelse af erklæringer:

- Assistance med udarbejdelse af årsregnskabet, herunder opstilling af specifikke regnskabsposter
- Assistance med diverse afstemninger i forbindelse med årsrapporten.

6. ERKLÆRINGER

6.1. Ledelsens erklæring om årsrapporten

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har vi i overensstemmelse med god revisionskik indhentet en erklæring fra skolens ledelse til bekræftelse af årsregnskabets rigtighed og fuldstændighed. Ledelsen har endvidere erklæret, at der efter deres opfattelse er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen.

6.2. Revisors erklæringer

I henhold til revisorloven samt Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 957 af 6. juli 2017 skal vi erklære,

- at** vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed,
- at** vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om,
- at** statstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår,
- at** tilskudsgrundlaget er korrekt opgjort.

Vordingborg, den 26. marts 2019

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Ole Nørrelund Hansen
statsautoriseret revisor

Forelagt og godkendt, den / 2019

_____
Bo Kondrup
(formand)

_____
Ann-Charlotte Oppermann
(næstformand)

_____
Birthe Trode Jacobsen

_____
Malaika Thomsen

_____
Karsten Johansen

_____
Stine Francis

OPLYSNING OM REVISORS PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

x	Revisors påtegning
x	Uden modificeret konklusion, væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift, fremhævelser af forhold vedrørende regnskabet eller revisionen eller andre rapporteringsforpligtelser
	Afkræftende konklusion
	Konklusion med forbehold om fortsat drift (going concern)
	Konklusion med forbehold om øvrige forhold
	Konklusion med forbehold vedrørende ikke reviderede budgettal
	Væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift
	Fremhævelser af forhold vedrørende regnskabet
	Fremhævelser af forhold vedrørende revisionen
	Andre rapporteringsforpligtelser
	Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision (skal kun afkryd- ses, såfremt der er bemærkninger)

REVISORTJEKLISTE

Forord til revisortjekliste

Revisortjeklisten udarbejdes til brug for styrelsens gennemgang af årsrapporter for de frie skoler. Styrelsen anvender desuden tjeklisten i forbindelse med planlægningen af tilsyn samt til statistiske formål.

Tjeklisten udfyldes af skolens revisor i tilknytning til revisionen af årsregnskabet. Tjeklisten er en del af revisionsprotokollatet til årsregnskabet. Revisionsprotokollatets sider skal nummereres fortløbende. Skolens bestyrelse er ansvarlig for, at skolen foretager elektronisk indberetning til styrelsen af revisors besvarelse af revisortjeklisten efter retningslinjer fastsat af styrelsen.

Besvarelsen af tjeklistens enkelte spørgsmål kan være baseret på stikprøvevise undersøgelser vedrørende de pågældende forhold, gennemgange af forretningsgange eller af mere overordnede vurderinger af forholdene. Revisionen udføres ikke med henblik på at afgive særskilte konklusioner om enkeltstående forhold i regnskabsaflæggelsen eller om forvaltningen, ligesom revisionen ikke udføres med særlig henblik på besvarelse af tjeklisten.

Revisors besvarelse af tjeklisten kan ikke træde i stedet for modifikation eller fremhævelse af forhold i revisionspåtegningen eller revisors omtale i revisionsprotokollat af den udførte revision og konklusion vedrørende risikoområderne, jf. § 20 i lov nr. 1167 af 9. september 2016 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven) og ministeriets bekendtgørelse om revision og tilskuds kontrol m.m. ved frie skoler.

Vejledning til udfyldning af afkrydsningskolonnerne

I kolonnen "Afsnit i protokollat" anføres nummeret på afsnittet i revisionsprotokollatet. Det er vigtigt at afgive præcise henvisninger af afsnit i revisionsprotokollatet. En præcis henvisning kunne for eksempel være afsnit 5.2.1. Ved hvert afsnit skal der foretages en **afkrydsning** enten i kolonne "Kritiske bemærkninger", "Væsentlige bemærkninger/anbefalinger", "Ingen kritiske bemærkninger", "Udskudt til kommende år" eller "Ikke relevant".

Styrelsen definerer kritiske bemærkninger som forhold, hvor lovgivningen eller bemyndigelsen er overtrådt. Såfremt revisor har påset, at forholdet i løbet af regnskabsåret er bragt i orden, og revisor har anført dette i revisionsprotokollatet, skal revisor ikke angive det som en kritisk bemærkning.

Styrelsen definerer væsentlige bemærkninger/anbefalinger som forhold, hvor bestyrelsen skal agere, men som ikke er en overtrædelse af lovgivningen eller bemyndigelsen.

Styrelsen gør opmærksom på, at i henhold til Standarder for Offentlig revision nr. 6 og 7 er det muligt at foretage rotation på de enkelte emner for juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision. Styrelsen har defineret **væsentlige juridisk-kritiske og/eller forvaltningsmæssige emner, der skal foretages hvert år (dvs. der må ikke foretages rotation på emnet).**

Punkt	Revisortjekliste	Afsnit i protokol-lat	Kriti-ske be-mærk-ninger	Væsent-lige be-mærk-ninger / anbefa-linger	Ingen kriti-ske be-mærknin-ger	Ud-skudt, jf. revi-sions-plan-lægning	Ikke rele-vant
<i>Har revisionen givet anledning til kritiske bemærkninger eller væsentlige anbefalinger vedrørende</i>							
Overordnede kommentarer og risikofaktorer							
1.	Opfølgning på bemærkninger og anbefalinger fra sidste års revisionsprotokollat	2.1.			X		
2.	Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet og/eller forvaltningen	2.2.			X		
3.	Tilsynssager hos Rigsrevisionen, styrelsen mv.	2.2.1.			X		
Finansiell revision							
4.	Forretningsgange og interne kontroller, dispositioner, registreringer og regnskabsaflæggelse	3.1.		X			
5.	Den generelle it-sikkerhed på det administrative område	3.1.1.			X		
6.	Statstilskud	3.2.			X		
7.	Løn	3.3.			X		
8.	Andre væsentlige områder	3.4.		X			
Juridisk-kritisk revision							
9.	Juridisk-kritisk revision, generelt	4.1.1.			X		
10.	Gennemførelse af indkøb					X	
11.	Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner	4.1.3.	X				
12.	Gennemførelse af salg	4.1.4.			X		
13.	Uafhængighed *	4.1.5.			X		
Forvaltningsrevision							
14.	Forvaltningsrevision, generelt	4.2.1.			X		
15.	Aktivitets- og resursestyring	4.2.3.			X		
16.	Mål- og resultatstyring, resultatløn	4.2.4.				X	
17.	Mål- og resultatstyring, andre områder					X	
18.	Styring af offentligt indkøb					X	
19.	Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter					X	

* Jf. lov om friskoler og private grundskoler m.v., § 5, stk. 2, lov om produktionsskoler § 5, lov om efterskoler og frie fagskoler § 6 og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser § 1, stk. 3 og § 2, stk. 6.